

V KAŽDOM ŽIAKOVÍ DRIEME EXPERT

Možno vie veľa o rastlinách a zvieratách, má v malíčku geografiu či rád rieši hlavolamy. Každý žiak v niečom vyniká, odhaľme v nich Expertov.

Počas trinástich ročníkov si expertovské úlohy vyskúšalo už viac ako **115 000 žiakov** na základných a stredných školách.

Dajte svojim žiakom šancu ukázať, že sú jedineční. Staňte sa školským koordinátorom a pomôžte nám súťaž na vašej škole zorganizovať. **Môžete mať akúkoľvek aprobáciu.**

EXPERT GENIALITY SHOW

ONLINE

NOVINKA: Ideme s dobou, pripravili sme aj **on-line verziu súťaže**. Je na škole, či si vyberie klasickú papierovú alebo on-line formu, alebo dokonca kombináciu – niektoré ročníky budú súťažiť papierovo a niektoré online.

On-line verzia bude prístupná na desktope, tablete aj mobile, jedinou podmienkou je, že žiaci budú súťažiť v škole pod dohľadom učiteľa.

Výhody online verzie:

- pre žiakov to môže byť atraktívnejšia forma
- školskému koordinátorovi odpadne práca so zbieraním odpovedových hárkov a ich následným posielaním poštou

Vedomostná súťaž je pre našich žiakov prínosom, lebo môžu využiť svoj potenciál a poznatky z rôznych oblastí, ktoré ich zaujímajú.

*PhDr. Gabriela Lešková,
SZŠ M. T. Schererovej, Ružomberok*

Súťaž podporuje u žiakov zvedavosť a túžbu po informáciách. Doma potom googlili odpovede na otázky, ktoré v teste nevedeli zodpovedať.

*Mgr. Ľubomíra Laceková
SZŠ Liptovský Mikuláš*

KEDY A AKO SA SÚŤAŽÍ?

- súťaž sa uskutoční **1. decembra 2020**
- žiaci súťažia **v dvoch** rôznych témach, ktoré si vyberajú zo šiestich ponúkaných
- **piatáci, šiestaci a primáni** majú zjednodušené pravidlá – riešia dva testy, ale nevyberajú si témy
- **spôsob hodnotenia** je zaujímavý a jedinečný
- **základné výsledky žiakov** zverejníme pred Vianocami, **kompletné výsledky** v januári

Na našej škole sme súťažili prvýkrát. Trochu sme sa obávali, či to žiaci stihnú v časovom limite, lebo máme žiakov s poruchami učenia a priestorovej orientácie. Ale všetko sme zvládli a všetci sa tešili.

*Mgr. Patrícia Maňáková,
Spojená škola Pavla Sabadoša, Prešov*

Na našej škole je už tradíciou zapojiť sa. Každoročne súťaž netrpezlivo očakávame.

*Mgr. Erika Kissová
a žiaci ZŠ Moldava nad Bodvou*

Kompletné informácie o súťaži a vlnajšie testy nájdete na www.sutazexpert.sk

KOMU JE SÚŤAŽ URČENÁ?

- žiakom 5. – 9. ročníka základných škôl
- študentom všetkých ročníkov stredných škôl a osemročných gymnázií

Veľmi sme sa potešili téme venovanej Slovensku. Úlohy v testoch boli opäť krásne. Užijeme si to aj žiaci aj učitelia 😊.

*Mgr. Michaela Kutelyová,
ZŠ s MŠ Š. Žáryho, Poniky*

Pred súťažou bude na stránke aj v mobilnej aplikácii prebiehať vedomostná hra s názvom „Úloha na dnes“.

Ďakujeme, že podporujete rozvoj vašich žiakov

Talentída sa snaží nadchnúť pre „myslenie“ čo najviac žiakov. Veľmi oceňujeme spoluprácu školských koordinátorov, ktorí nám pomáhajú s organizáciou súťaží. Bez nich by sa naša snaha a nápady nedostali k našim adresátom – deťom. Títo učitelia vedia, že nám ide o spoločnú vec – dávať našim deťom čo najviac priestoru na osobný rozvoj, učiť ich zodpovednosti, systematickej práci a prinášať radosť z myslenia.

Prácu školských koordinátorov neberieme ako samozrejmú, ale snažíme sa ich odmeniť za organizáciu jednotlivých súťaží v školách. Sme si vedomí toho, že práca vynaložená s každým súťažiacim sa odvíja aj od toho, či ide o jednorazovú alebo celoročnú súťaž. Preto sme pre účely odmeny jednotlivé súťaže obodovali. **Aby sme ocenili aj získavanie žiakov pre účasť v súťaži, vyhlasujeme v školskom roku 2020/21 opäť súťaž Zbierame „talenty“.** Počet pridelených talentov závisí od súťaže a počtu súťažiacich.

*V minulom školskom roku sme finančne odmenili **1230** školských koordinátorov. Na odmenách a výhrach sme im poslali **71 645 €**.*

Podrobnosti súvisiace s odmeňovaním školských koordinátorov a Štatút súťaže nájdete na stránke www.talentida.sk v časti Školskí koordinátori.

Najlepších EXPERTov odmeňujeme

- **100 najlepších** v celkovom poradí v každej vekovej kategórii získava **titul a diplom TOP EXPERT**
- **štvrtina súťažiacich** v každom tematickom rebríčku získava **titul a diplom EXPERT**
- **prvým desiatim súťažiacim** v každom rebríčku posielame aj **pekné vecné ceny**. V minulom roku to boli tričká, power banky, spoločenské hry
- **ostatní, ktorým sa nepodarí umiestniť medzi najlepšími**, získavajú ako spomienku na súťaž **DIPLOM ÚČASTNÍKA a malú spomienkovú cenu**

Ako môžete prihlásiť žiakov vašej školy do súťaže?

1. Staňte sa školským koordinátorom súťaže

Škola, ktorá sa chce zapojiť do súťaže, musí mať svojho školského koordinátora (ŠK) – učiteľa s ľubovoľnou aprobáciou.

Práca školského koordinátora je honorovaná (viac na str. 4).

2. Zabezpečte propagáciu súťaže medzi žiakmi

Využite priložené plagáty (formátu A4) určené na **nástenky do tried**. Menšie letáky (formátu A6) rozdajte **žiakom** 5. – 9. ročníka, príp. prímy – kvarty (študentom na 3. stupni ich neposielať).

3. Prihláste žiakov do súťaže

Do pondelka **26. októbra 2020** vyplňte prihlášku na stránke **sutazexpert.sk**. Kód školy potrebný na prihlásenie nájdete v sprievodnom liste.

- ▶ v prihláške na stránke pri jednotlivých kategóriách uvediete vybranú formu súťaže.
- ▶ podmienkou je, aby všetci žiaci v danej kategórii súťažili jednotným spôsobom (napr. EXPERT 7 klasicky, EXPERT 9 online).
- ▶ **Prosíme Vás, uveďte v prihláške takú mailovú adresu, ktorú používate aj v prípade zatvorenia školy.** Je dôležité, aby sme aj v takom prípade vedeli spolu komunikovať.
- ▶ **Pre online verziu a tiež prípadné zatvorenie škôl je dôležité, aby ste mali aj aktuálny e-mailový kontakt na žiakov alebo ich zákonných zástupcov.**
- ▶ Minimálny počet prihlásených za jednu školu je **10 žiakov** (spolu vo všetkých kategóriách). Menší počet žiakov môže škola prihlásiť vtedy, ak uhradí štartovné za 10 žiakov, prípadne ich môžete spojiť so súťažiacimi v súťaži **Všetkovedko**.

4. Uhradte štartovné

Do **26. októbra 2020** uhradte štartovné (počet prihlásených žiakov x 4 €), minimálne však 40 €. Štartovné môžete uhradiť **buď priloženým poštovým peňažným poukazom, alebo**

prevodom z účtu. Zaplatiť sa dá aj priamo pri vyplňaní prihlášky cez Trustpay.

Ak požadujete **vystavenie faktúry**, požiadajte o ňu formulárom v prihláške školy alebo e-mailom **pred uskutočnením platby**. V žiadosti uveďte presné fakturačné údaje platcu. **Vystavenie faktúry viac ako 15 dní po uskutočnení platby nie je z účtovného hľadiska možné.**

5. Skontrolujte prihlášku školy

Do **6. novembra 2020** skontrolujte na **sutazexpert.sk**, či je vaša škola v zozname prihlásených škôl a počet prihlásených žiakov.

6. Prevezmite testy

Približne týždeň pred súťažou dostanete poštou zásielku s testami, odpovedovými hárkami a všetkými ďalšími materiálmi potrebnými na uskutočnenie súťaže. Ak zásielku nedostanete, skontaktujte sa s nami na telefónnom čísle **02/ 6382 4952**.

VŠETKOVEDKO mladší brat Experta

Druháci, tretiaci a štvrtáci na ZŠ si môžu otestovať svoje vedomosti o svete v súťaži **VŠETKOVEDKO**.

Súťažiteľ budú v rovnaký deň ako Experti.

Druháci budú odpovedať na 24 otázok, tretiaci a štvrtáci na 30 otázok zo všetkých oblastí, s ktorými sa doteraz stretli

- prvouka,
- prírodoveda,
- vlastiveda,
- slovenský jazyk
- matematika,
- anglický jazyk,
- výchovy: hudbná, výtvarná, informatická dopravná.

Kalendár pre školského koordinátora súťaže EXPERT na školský rok 2020/21

Október 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Školský koordinátor zabezpečí propagáciu súťaže medzi žiakmi. ▶ 26. 10. – termín prihlásenia žiakov do súťaže na sutazexpert.sk. ▶ 26. 10. – termín uhradenia štartovného za prihlásených žiakov.
November 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Do 6. 11. ŠK skontroluje prihlášku svojej školy na sutazexpert.sk. ▶ 3. týždeň – školy dostanú zásielku s testami a organizačnými pokynmi.
December 2020	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utorok 1. 12. – deň súťaže. ▶ 2. 12. – termín odoslania odpovedových hárkov na vyhodnotenie. ▶ 22. 12. – termín zverejnenia základných výsledkov žiakov na sutazexpert.sk.
Január 2021	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Do 19. 1. – možnosť reklamovať zverejnené výsledky žiakov. ▶ 22. 1. – termín zverejnenia kompletných výsledkov žiakov na sutazexpert.sk.
Február 2021	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Školy dostanú zásielku s výsledkami, diplomami a cenami pre najúspešnejších riešiteľov.

Ak sa vyskytne akýkoľvek problém alebo ak niektorú zásielku nedostanete do uvedeného termínu,

napište nám na expert@talentida.sk
alebo **zavolajte** na **02 / 6382 4952**.

Na vaše otázky radi odpovedia

*MVDr. Kamil Kovács
Mgr. Ivana Viskupová
RNDr. Lívia Garajová*

Pravidlá súťaže EXPERT geniality show v školskom roku 2020/21

Toto je stručná verzia pravidiel súťaže, z ktorej sú vynechané niektoré podrobnosti. Úplné znenie pravidiel nájdete na www.sutazexpert.sk.

1. **EXPERT geniality show** je celoslovenská súťaž pre žiakov základných a stredných škôl. Štrnásť ročník sa uskutoční **1. decembra 2020**.
2. Súťaží sa v týchto kategóriách:
  - ▶ 5. ročník ZŠ – **EXPERT 5**
  - ▶ 6. ročník ZŠ a prímea OG – **EXPERT 6**
  - ▶ 7. a 8. ročník ZŠ, sekunda a tercia OG – **EXPERT 7 a EXPERT 8**
  - ▶ 9. ročník ZŠ a kvarta OG – **EXPERT 9**
  - ▶ 1. a 2. ročník gymnázií, kvinta a sexta OG – **EXPERT G12**
  - ▶ 1. a 2. ročník SOŠ – **EXPERT O12**
  - ▶ 3. a 4. ročník gymnázií, septima a oktáva OG – **EXPERT G34**
  - ▶ 3. a 4. ročník SOŠ – **EXPERT O34**
3. **Štartovné je 4 € na žiaka.**
4. Súťaž EXPERT spočíva vo **vypracovaní testu z dvoch súťažných tém.**

V kategóriách **EXPERT 5 a EXPERT 6** si súťažiaci témy nevyberajú, odpovedajú na otázky v dvoch témach:

  - ▶ **Ako funguje svet**
geografia, biológia, prírodoveda/fyzika, matematika, informatika, dopravná výchova
  - ▶ **Päť jazykov kultúry**
slovenský jazyk, anglický jazyk, dejepis, výtvarná a hudobná výchova

Súťažiaci vyšších vekových kategórií si vyberú dve spomedzi šiestich ponúknutých tém:

  - ▶ **Od Dunaja k Tatrám**
slovenské dejiny, umenie, šport, biológia, geografia, aktuality, slávni Slováci
- ▶ **Mozgolamy**
logické hádanky, postupnosti, slovné úlohy, kombinačné a pojmové myslenie
- ▶ **Svetobežník**
fyzická geografia, humánna geografia
- ▶ **Tajomstvá prírody**
biológia, fyzika, astronómia, chémia
- ▶ **Do you speak English?**
čítanie, bežné výrazy, gramatika, realie
- ▶ **Góly, body, sekundy**
história a druhy športu, rekordy, olympionizmus, športovci, fyziológia tela športovcov, výživa

5. Súťažiaci v kategóriách **EXPERT 5 a EXPERT 6** odpovedajú na **40 otázok** (20 v každej téme). Súťažiaci vyšších kategórií odpovedajú na **50 otázok** (25 v každej téme). V každej otázke vyberajú spomedzi štyroch ponúknutých možností jednu správnu. Na vypracovanie testu má každý súťažiaci **60 minút**.
6. Okrem vyznačenia správnej odpovede môže (ale nemusí) súťažiaci pri každej otázke vyznačiť aj voľbu „**Som si istý(á)**“. Ak vyznačí istotu pri správnej odpovedi, získa body navyše. Ak však vyznačí istotu pri nesprávnej odpovedi, body stratí.

7. Bodová hodnota jednotlivých otázok nie je vopred daná. Usporiadateľ ju stanoví až dodatočne (v rozmedzí 2,0 – 6,0 bodu), a to tak, aby platilo: **čím menej súťažiacich odpovedalo na otázku správne, tým je jej hodnota vyššia.**

- ▶ Za **správnu** odpoveď získa súťažiaci počet bodov rovný hodnote otázky. Ak vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď, **odčíta sa mu 1 bod.** Takto získané body sú **tzv. základné body.**
- ▶ Ak súťažiaci vyznačí **správnu** odpoveď a potvrdí, že si je ňou **istý**, získa za ňu navyše **prémiiu 2 body.**
- ▶ Ak súťažiaci vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď a potvrdí, že si je ňou **istý**, dostane **pokutu 2 body** (t. j. odčítajú sa mu 2 body).
- ▶ Ak súťažiaci nevyznačí **žiadnu** odpoveď, **nezíska ani nestratí žiadne body.**

8. V každej téme, ktorú súťažiaci vypracoval, sa vypočítajú dve skóre:

skóre SVET (Skóre za VEdomosti v Téme)

skóre SPOT (Skóre za POradie v Téme).

Najskôr sa vypočíta **skóre SVET.** Je súčtom všetkých základných bodov, prémiei a pokút, ktoré súťažiaci v téme získali. Podľa skóre SVET sa zostavia rebríčky v témach (v každej kategórii osobitne).

9. Následne sa každému súťažiacemu vypočíta skóre SPOT. Skóre vyjadruje, koľko percent ostatných súťažiacich v rebríčku predbehol, t. j. koľko percent súťažiacich dosiahlo nižšie skóre SVET ako on. Skóre SPOT môže mať hodnotu od 0 do 100. Keďže každý súťaží v dvoch témach, získa dve skóre SPOT.

10. Na konci má každý súťažiaci dve skóre SVET a dve skóre SPOT. Napokon sa každému sčítajú jeho dve skóre SPOT. Podľa tohto súčtu sa zostaví celkové poradie všetkých súťažiacich (TOP EXPERT, v každej vekovej kategórii osobitne).

11. Všetci súťažiaci dostanú diplom a malý darček. Štvrtina najlepších v každom tematickom rebríčku dostane titul EXPERT na tému. Prvých 100 súťažiacich v celkovom poradí dostane titul TOP EXPERT. **Súťažiaci na 1. – 10. mieste v každom rebríčku dostanú cenu.**

Ukážka otázok z minulého ročníka súťaže

EXPERT 5

Ako funguje svet

06 Vták na obrázku je asi kamarát so Spidermanom, pretože vie po kmeni stromu chodiť dolu hlavou. Ako sa nazýva?

- A) hýľ lesný
- B) jastrab lesný
- C) brhlík lesný
- D) myšiak lesný

EXPERT 6

Päť jazykov kultúry

11 Jedna z niekdajších majiteliek Muránskeho hradu, Mária Sėci, dostala prezývku Muránska Venuša. Bolo to najmä pre jej

- A) krásu.
- B) spravodlivosť.
- C) múdrosť.
- D) vypočítavosť.

EXPERT 5

Päť jazykov kultúry

10 Mišo sníva o tom, že bude mať časostroj, ktorým sa dokáže preniesť do minulosti. Najprv by si chcel vyskúšať život stredovekého rytiera. Minimálne o koľko rokov dozadu by ho stroj musel preniesť?

- A) 6000
- B) 2000
- C) 600
- D) 200

EXPERT 7, EXPERT 8

Svetobežník

04 Na obrázku je slepá mapa jednej európskej krajiny. Ktorej?

- A) Nemecko
- B) Veľká Británia
- C) Poľsko
- D) Francúzsko

EXPERT 6

Ako funguje svet

06 Ivo s prekvapením zistil, že jedna z našich liečivých rastlín má v názve ukrytú zbraň, ktorú má v ruke jeho obľúbený bojovník (obr.) Ktorá?

- A) skorocel
- B) žihľava
- C) repík
- D) púpava

EXPERT 7, EXPERT 8

Od Dunaja k Tatrám

09 Ako sa volá najstaršia chránená rastlina na Slovensku (obr.), podľa ktorej je pomenovaná aj vysokohorská chata v Tatrách?

- A) horec ľadový
- B) astra alpínska
- C) plesnivec alpínsky
- D) poniklec slovenský

EXPERT 9, EXPERT G12, EXPERT O12
Do you speak English?

08 Complete the following sentence with the best phrase to make a joke.

Did you hear about the guy who got hit in the head with a can of Coca-Cola? He was lucky it was a _____.

- A) sparkling drink
- B) sugary drink
- C) soft drink
- D) non-alcoholic drink

EXPERT 9, EXPERT G12, EXPERT O12
Od Dunaja k Tatrám

08 Z ktorého z uvedených hradov nie je vidieť rieku Váh?

- A) zo Starého hradu
- B) zo Strečna
- C) z Beckova
- D) z Červeného Kameňa

EXPERT 9, EXPERT G12, EXPERT O12
Góly, body, sekundy

03 Finálový futbalový zápas turnaja o anglický pohár sa odohráva na štadióne, ktorý je zároveň domácim štadiónom anglickej futbalovej reprezentácie (obr.). Ako sa tento štadión volá?

- A) Wembley stadium
- B) Stamford Bridge
- C) Britannia stadium
- D) Old Trafford

EXPERT G34, EXPERT O34
Mozgolamy

25 Každý Martan má 3 až 6 rúk a na hlave má 2 až 4 antény. Najmenej koľko Martanov musí sedieť v lietajúcom tanieri, aby medzi nimi určite boli aspoň dvaja rovnakí?

- A) 9
- B) 13
- C) 17
- D) 25

EXPERT G12, EXPERT O12
Svetobežník

21 Austrália sa vyznačuje veľmi nízkou hustotou zaľudnenia. V niektorých oblastiach je možné cestovať autom stovky kilometrov bez toho, aby vodič prešiel čo i len jediným mestom. V ktorej oblasti Austrálie žije naopak, najviac obyvateľov?

- A) v juhozápadnej Austrálii
- B) v juhovýchodnej Austrálii
- C) v severovýchodnej Austrálii
- D) v severozápadnej Austrálii

EXPERT G34, EXPERT O34
Tajomstvá prírody

22 Prečo sa kozmonauti, ktorí vystúpia do otvoreného vesmíru, počujú iba cez vysielачku a nie priamo, aj keď sú blízko seba?

- A) Lebo vo vesmíre je vákuum.
- B) Lebo uši vo vesmíre dobre nepracujú.
- C) Lebo zvuk sa vo vesmíre rýchlo rozptýli.
- D) Lebo to nedovolia skafandre kozmonautov.

